

իրեն հետ ունենալով ժողովուրդին ուսնալ դասակարգին մէկ կարեւոր մասը : Իսկ երբորդը զոր Սրմատական կամ ծայրայեղ աճուանեցինք կազմուած է զործարարներէ, ուսանողներէ, ոչ-սոս հասարակութիւններէ եւ սոսիալիստ ու անիշխանական բրորականականներէ :

Բեդերպուրդի եւ արտարձաններուն մէջ տմոյս 5 էն ի վեր տիրող յեղափոխական շարժումը ծայրայեղներուն գործն է : Բայց սոսնք զէթ տուով մ իրենց համակիր ունին սոցալական կուսակցութիւնն ալ որ Զէմսթիմի-րու ծանօթ պահանջին գոհացում նաանալուն համար հարկադրուած է արտաքուստ ձեռնպահ մնալով հանդերձ ի ներքուստ քաջալերել արմատականներու ներկայ յեղափոխութիւնը :

Երկու հարիւր հազարէ աւել ի խոտլայոյզներու զէմ կը դառնի պահպանողական կուսակցութիւնը, որ սուայժմ իր ձեռքն մէջ ունի կառավարութեան զեկը եւ զինուորականութիւնը : Իսկ ժողովուրդին ստուար մեծամասնութիւնը՝ զժող նաեւ անկող պատերազմէն հակառակ կողմին համակիր է : Սակայն Ձարը ինչպէս կերեւայ, Պահպանողականներու քառութեան նոխարը չըլլալու համար պիտի հարկադրուի միջին ճամբան ընտրել : Այսինքն որոշ չափով մը ծայրայեղները մի քիչ հանդարտեցնել եւ ազատականները իր կողմը անել, այս վերջիններու պահանջին գոհացում տալով, ա՛յն է սեղմալ Սահմանադրական գրութիւն մը տանդել, որ յաղթանակը պիտի ըլլայ ազատական կուսակցութեան : Մեր այս կարծիքը սա իրողութեամբ եւս հաստատութիւն կը գտնէ թէ Ձարը զիջած է խոտլարար գոյժաւորներու պատգամաւորութիւն մը ու կնգրութեան ին գունիլ : Այս պատգամաւորութեան պահանջները չափաւորուած ըլլալ կը թուին : 50000 ցուցարարներու ստորագրութեամբ պատրաստուած հանրագործիւն մը գլխաւորապէս սա պահանջները կը գնէր Ձարի առջեւ :

1) Դատարաններու առջեւ հաւաստութիւն :

2) Իրենք եւ գաւառութեանց ազատութիւն :

3) Մամուլի խօսքի եւ հատարումներու ազատութիւն :

4) Սահմանադրական հիմնադրութիւն :

Ինչպէս կերեւայ այս պահանջներէն, ծայրայեղ կուսակցութիւնը իսկ սնծամանակ պտած է իր ամբողջ ծրագրին գործադրութիւնը պահանջել, եւ բաւական համարած է միայն ազատականներու առաջարկը ներկայացնել : Ձարին, որովհետեւ ծայրայեղներու վարիչները իսկ զգացած են թէ Ռուսիոյ ժողովուրդը դեռ անբ՛ղուն-կ է հանրապետական կամ ուսակալարական զըրութեամբ կատարարուելու, եւ հետեւաբար համակերպած են սա աչժմ Սոցալական կուսակցութեան միջին ճամբային, որուն Ձարն ալ կը կարծենք թէ համակերպել պիտի հարկադրուի :

ՀԱՅԱՐԵՆ ՄԵԿ ԽՈՍՏՈՎԱՆՈՒ-ԹԻՒՆ ՄԸ

«Այս է անագսն իսկ երբեք»

«Բայ նամակներ» ու շարքը՝ զոր սկսած էր յաջորդաբար հրատարակել «Եւրոպայի» ի Տ. Լամպիրը իր թերթին մէջ, իրաւամբ հազարէն մէկ անկեղծ խոստովանութիւն մը կը պարունակէ : Խոստովանութիւն մը զոր մայեռանդ կուսակցականի մը բերնէն դուրս քաշելու համար, հայ ժողովուրդը կարծես պարտաւորուած էր զոհելու իր ներկայիս ու մօտաւոր ապագային հետ հազարաւորներու կեանքը, վստահելով կարգ մը սրտցաւ հայրենասէրներու դանկին ու լոյսը դուցէ օգտակար պիտի կրնային լինել հայ ազատագրութեան գործին եթէ երբէք կանխաւ քիչ թէ շատ ճանչցած եւ ուսումնասիրած ըլլային հայն ու Հայաստանը իր իսկութեամբ եւ եթէ երբէք ապրած ըլլային քիչ մը ժամանակ զէթ այն պայմաններու տակ ուր թշուառ հայաստանցին կը տառապի դարեւրով, եւ սակայն այդ դանկերէն դուրս թռչող յիմար հրամաններն էին զոր դարձադրելցին եւ գործադրել տուին մայր երկրին մէջ քանի մը անկեղծ եւ յաւէտ անմոռանալի անձնուրաց գործիքներ եւ դարինցին յուսահատ անկեղծ Սասունին մահաբաժնը : Ասոր ի տես Վարդան կերեւի այլեւ չէ կրցած դիմանալ ու զօպել իր խղճին խայթը զոր թեթեւանել կը փորձէ իր բաց նամակներուն մէջ ըրած խոստովանանքներովը : «Աստուած թողութիւն շնորհեսցէ՛ն ըսելէ առաջ կը պարտաւորուինք իրեն սա խօսքը ուղղել, «Թշուառական մարդ, եթէ տարի մը առաջ այս խելքը գլուխդ եկած ըլլար դուցէ Սասունցին կը փրկուէր այս մահացու վտանգէն» : Թէ ինչ շարժառիթներու տակ պ՛արզօն ինքզինքը կարողանալով ազատել, կուսակցամոլութեան կաշկանդումներէն, համարձակած է ընել հրապարակաւ իր «հազարէն մէկ» խոստովանութիւնները : առիկայ սատանաները թող զիտնան, մենք միայն կը կարծենք գիտնուլ թէ իր խիղճը այլեւ իրեն դէմ ապրտաւորած է գոռալով «Սառու ընդէ՛ր հալածես դիտ» :

Ինչ որ ալ լինին իր դիպապատճառները, պէտք է անկեղծօրէն խոստովանուլ թէ պ՛արզօ իր բաց նամակներով, յօգուտ հայ դատին մի մեծ ծառայութիւն մատուցանելու

կոչուած է օգտուելով իր բաւական հին յեղափոխական մը եւ եւանդոտ գաշակցական մեղած ըլլալու հանդամանքներէն : Իր բաց նամակները մեղի համար մէյմէկ օգերեւայթներ են կուսակցամոլութեան մշուշի տակէն յայտնուող ուրախ եւք եւ կը մաղթենք ի բոլոր սրտէ որ հազհետէ արտայայտէ ժողովուրդին համար անփոխարինելի կերպիւ սուղի նստող իր փորձառութիւններուն եղողակացութիւնը եւ ամբողջայնէ իր հազարէն մէկ խոստովանութիւններու շարքը :

Մենք կը փութանք մեր խընդակցութիւնը յայտնել պ՛արզօյ բաց նամակներու մասին, բայց չէ անոր համար վանդի անոնց մէջ պարզուած լուրջ տեսութիւնները բոլորովին նոր ու միմիայն իր անձնական փորձառութեանց դառն պտուղներն են, ընդհակառակը Ս. Փորթուգալեանի Արմէնիան, տօթթէօն Ս. Կարբիէլեանի Հայքը, Իրաւաճքը, եւ ուրիշ զանազան լուրջ հրատարակութիւններ, տարիներով մասնանշողներ հանդիսացած են մեր տաք գլուխ եւ թեթեւամիտ յեղափոխականներուն ընտրած գործիչակերպին անհիթեթ եւ կործատաբեր կողմերուն, եւ գրեթէ միշտ ընդհանրուածքով կուսակցական են այս վերջիններուն հետ եւ նոյն իսկ յեղափոխական վսեմ գաղափարին դէմ դաւաճանողներ, թիւրքէն կուսակցականներու սըւած եւ նոյնանման գոհհիլ տիտղոսներու արժանացած են : Ուրախ ենք քանի կը տեսնենք թէ, թէպէտեւ շատ ուշ, բայց վերջապէս մեր գրական ներարկումները ըսկած են ունենալ իրենց փրկարար աղեղնութիւնը նոյն իսկ ամենամոլեռանդ կուսակցականներու ուղեղին վրայ որպիսին է Եւրոպայի ի Ս. Լամպիրը պ՛արզօյինը : Կը մաղթենք որ յօգուտ մեր ազգային դատին, աւելնան շատնան հետզհետէ մեր պինդ գլուխ եւ թեթեւամիտ կուսակցականներու շարքին մէջ այդ մտքին հետեւողները, որպէսզի կարելի ըլլայ յեղափոխական գործը հաստատ եւ արգասաբեր հողի վրայ դնել : Տե՛սք էր ի վաղուց անտի մեր քարոյզածը այս է նաեւ Վարդօյի այժմու քարոյզը :

Երբ մեր տեսութիւնները այլեւ իրարու ներհակ չեն, ինքնին կը դադրին նաեւ գոյութիւն ունենալէ անհատական ներհակութիւնները : Եւ հաւատացողներէն ենք թէ «լաւ է անագան քան երբէք» :

ՀԱՐՈՒՊ-ՎՈՒՐԱԿԻ

12 յուն. 1905
Ռուսնուգ

ՊԱՏՏԻԱՐՔԻՆ ՃԱՌԸ

Ս. Երնդեան աւթիւ Պոլսոյ Պատրիարքարանի մէջ շնորհաւարութեան համար հաւաքուած ազգ. նպատակութեան ներկայութեան պատրիարքը հետեւեալ ատենախօսութիւնը ըրաւ, որ հետաքրքրական է ազգային եւ եկեղեցական հաստատութեանց վիճակի մասին իբրեւ ամբիտի սահակրճ տեղեկագիր մը :

Նախ կուգամ իմ սրտագին շնորհակալութիւններս յայտնել այս շնորհաւարութեանց համար բոլոր ազգին : Գալով մեր եկեղեցական եւ կրթական գործերուն, ըսեմ թէ մեր ձեռքէն եկածին չափ աշխատեցանք որպէսզի այդ խղիւղները ամէնքն ալ լաւագոյն կարգադրութեան մը յանգեցնենք : Եթէ լաւագոյնը չըրինք, զէթ լաւ կրցինք ընել քիչ շատ կարողութեամբ վիճակի մը վերածել : Բայց այս ամէն գործելը, բնականաբար առանձին չէին կրնար ըլլալ եւ անոնց մէջ ձեռնառութեան մեծ քաժին ունին ուղղ. վարչութիւնը, տեսուչ մարմինները իրենց զանգերը եւ հանրութիւնը : Եւ քիչ մը մէջ քարեր կան, բայց այդ քարերը գոյաւոր ընելու համար շաղախի պէտք կայ : Մեր Ազգ. վարչութիւնն ալ չէնքին անկիւնաքարը կը կապէ, բայց անպին հանրութիւնը կայ, որ չազախ է եւ առանց անոր ո եւ է չէնք մը չկրնար կանգուն մնալ : Աստի բոլոր ձեռք խորհուրդները, ինքնակալութիւնները, հանրութեան օգտին ծառայողները, եւ եկեղեցականները, իմբազինները եւ ուսուցիչները իրարու հետ գալով կը միացնեն եւ կը կազմեն բուն չէնքը եւ այդ չէնքին ամէն մէկ պարիկ ու անշան մէկ քարը անգամ իր դերը ունի եւ առանց անոր կրնայ վնաս մը գոյ չէնքին :

«Հիմա կը տեսնենք թէ մեր ժողովուրդն ինքնուրոյն եւ ժողովրդեան մէջ համբաւխութիւն մը կը տիրէ, որունք կաշխատին եկեղեց. եւ կրթ. խնդրները լուծելու :

«Իրիկիոյ Կաթողիկոսութեան, Ազգամարի, Երուսաղէմի Պատրիարքութեան, եւ Էջմիածնոյ մայրաթոռին հետ մեր յարաբերութիւնները լաւ վիճակի մէջ են :

«Ասոյ աթոռը ունեցաւ իր արժանաւոր Կաթողիկոսը որ հոս գալով մենք անձամբ ալ տեսնենք թէ, ան միշտ համբաւաբար պիտի ներկայ Պատրիարքարանի հետ եւ չէ խղած իր յարաբերութիւնները զորս կը շարունակէ այն ձեռով, ինչպէս որ պէտք է :

«Գալով Երուսաղէմի խնդրոյն թէ եւ մենք բնաւ չենք խոսնուիր «յգ վանքիս ներքին գործերուն, քանի որ Տ. Յարութիւն Պատրիարք ինք քաջարձակապէս իրաւունք ունի իր գործերը իրեն յարմար դատածին պէս վարելու, բայց հոս կայ նաեւ կեդ. վարչութիւն մը որ կուգէ հանդիտեցնել եւ խաղաղեցնել այդ վանական խնդիրները : Ձեռք ուղեր նու եւ որ ազգը դարձեալ ծանարեալ նուր պարգով մը, որմէ հազիւ կրցու ազատիլ : Յախուռն կերպով չենք ուղեր գործել, եւ Աճեւ յա-

մը , բայց հաստատ քայլերով կըն-
թանա՞նք եւ կը յուսանք որ այդ
խնդիրներն ալ յաջող վախճանի մը
կը յանգեցնենք :

«Աղթամարայ աթոռը շատ
խոտիկ չտար իր վրայ , անոր հա-
մար որ հազիւ երկու գաղաւթներ
կը բաղկանայ : Անոր տեղապահը
վախճանեցաւ եւ մենք անոր յաջորդ
կարգեցինք անդրոյն միաբաններէն
եպիսկոպոս մը : Մեր առաջնորդ-
գութիւնները ալ ունին իրենց առ-
աջնորդները ու տեղապահները եւ
նրա թաղին աշխատակազմով քիչ թէ
չատ լաւ վիճակի մէջ են . իսկ
անոնք ալ որոնք պէտք ունին
նպաստի մը , անոնց ալ նպաստից
Մատուկէն մասնակի օգնութիւններ
կընենք : Գաւառներու մէջ որբա-
նոցնէր բացած էինք , բայց անոնք
հետզհետէ դողեցինք նպաստներու
նուագլուխն ապաւնտաւ , եւ որ-
բանոցներու տեղ հիմա գեղաղական
վարժարաններու աւելի ոյժ կու-
տանք : Ահա թէ ինչու շատ մը
որբանոցներ վաղեցինք եւ նպաստը
գաղաւթներէն , բայց դ՛ու ունինք
100 ի չափ վարժարաններ եւ տա-
սն որբանոցներ որոնց նպաստ կը
զրկենք :

«Էջմիածնի գործերն ալ , իրենց
առջի վիճակին մէջ են , Մենք
ալ զիմուհիներ ըրինք պէտք եղած
անդերը եւ կը յուսանք որ առ-
նիւնք ալ նկատողութեան առնը-
նելով բազմաթիւ վերջաւորութեան մը
կը յանգին Մայր Աթոռին գործերը .
մեր ջանքերը եւ մեր ձեռքէն ե-
կած օգնութիւնները չպիտի զլա-
նանք , որովհետեւ ընդհանուր Հայ-
րապետութիւնը ամբողջ ազգինն է :

«Մեր ամէն հաստատութիւնները
եւ թաղ , խորհուրդներն ալ ազէկ
կերթան եւ երբեք գահադաշնորու
տեղի չեն տար » :

ԳՐՈՒԹԵԱՆ ԿՈՉ ՄԸ

Ակնայ Գաւառ . Վարչութիւնը
հետեւեալ շրջաբերականը ուղ-
ղած է օտար երկիրներ ընա-

կող ակնեցիներուն :

Այն 27 Հոկտեմբեր

Մեծապատիւ Տէ՛ր ,

Ինչպէս կը վկայեն պաշտօնա-
կան արձանագրութիւնները քանի տա-
րիէ ՚ի վեր , անտեսական անձուկ
կացութեան բերմամբ , Առաջնորդա-
րան կը պարտաւորի դիմում բնել
Ձեզ եւ Ձեզ նման բարեւէր ազգա-
յիններու պնդարտութեան , մասնա-
նիշ բնելով մեր Վիճակի կարօտ դա-
տակարին թշուառ ու արդահատե-
լի կացութիւնը , որուն գրական
օժանդակութիւն ընելէ տարբեր մ-
իւթիւրակաւ գարմաններ չկան :

Ստուգել ամենէն վե՛ս գործը
եւ երջանկաւ իմ բաւարարութիւնը
կատարած պիտի ըլլա՞ք մեր այս
կարօտներուն համար , երբ չնորձ
ընէք մտաբերել անոնց խղճալիու-
թեան աստիճանը եւ կարօտութեան
չափը , երբ յանուն Յիսուսի փա-
թա՞ք ինչպէս ասկէ առաջ , նոյն-
պէս հիմա , սրտաբուլիս նուիրել
Ձեր գթութեան նուէրը , որուն
չնորհիւ սա վերահաս ձմրան մէջ ,
կարող պիտի ըլլանք հայթայթել
այս այրիներուն ու որբերուն օ-
րուան չորաբեկ հացը , հագուստեղե-
նը , վառելու փայտը եւ բնակա-
րանի վարձը : որոնց տակ ճնն-
չուած՝ մանուսնդ այս տօրուան
արմատաց առաւելագոյն սղութեան
հետեւանօք , Առաջնորդարանիս կը
գի՛մն յուսաւով թէ անմիջական
ձեռնարկ թիւն ընելու հարկին մէջ
կը գտնուինք :

Մեծ Տէ՛ր , իրաւամբ չե՛նք ու-
զեր ծանրանալ այս մասին , տաղա-
կացեալ զձեզ , բայց իբր անհա-
տես կը տեսնենք այս խղճայինե-
րուն արտայայտ կեանքը ու իբր
Պատրիարքարանը իր նպատակի գո-
նիւրը փակած է մեր առջեւ , յայն-
ժամ պարտաւոր կըզգամ կոչու-
միւն Ձեր մեծապատուութեան բա-
րեւիտութեան եւ գթութեան , եւ
խնդրել որ հաճիք Ձեզ ծանօթ ու
զորմասիրական զգացմամբ նուիրել

առատօրէն Ձեր նիւթակն մեր այս
կարօտ այրիներուն եւ որբերուն
անուան՝ միեւնոյն ատեն կոչում
ընելով անդդ գտնուող բարեւէր
ազգայիններու մասնակցելու համար
աղքատաց նպատակու այս ր բերար
Գործին , միւթակնու համար դի-
րենք վերահաս ձմեռուան այս սաստ
չուէն կողմակից մէջ :

Ձեր այդ բարեգործական ու առ-
աքինական տղիւ գգացմանց փո-
խաբէն , ՚ի օրաէ կը հայցեմք ՚ի
Տեառնէ որ պարզեւ Ձեզ բիւ-
րապատիկ առաւել եւս , եւ չնոր-
հէ հոգեկան այն երանութիւնը ,
զոր Գրիստոնէութիւնը կը ձեռնէ ու
զորմած սրտերու , երկարէ Ձեր
կեանքը՝ լիովի բարեբեկութիւն մէջ ,
եւ օրհնէ զՁեզ եւ Ձեր ազնիւ
Գերդաստանը :

Ողջունել Սիրոյ

Դիւան Գաւառ . Կրօն . Ժողովոյ

Ատենապետի Ատենապետ

(ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ)

Դիւան Գաւառ . Ժողովոյ

Ատենապետի Ատենապետ

(ՍՏՈՐԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ)

(Կնիք)

Դիւան Կրօն . Ժողովոյ
ալ ըսած ենք , սրտառանձմանի մէջ
բազմաառարար լաւ վիճակ ունեցող
բնիկ ակնեցի ազգայինք պէտք է
նախաձեռնարկը ըլլան իրեն ծը-
ննդավայրին թշուառութիւնը ամո-
քելու այս կոչին ըստ կարի գոհա-
ցում տալու գործին մէջ :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ի նպատակ Էջմիածնի Օմտուր-
մանի հայ գաղութին մէջ հան-
գանակութիւն մը կատարուած է
36 եգիպտոսի գոյացած է :
—Վանի մէջ Դեկտ. 27 էն
մինչեւ յունվար 9 զօլէրայի 4
դէպք եւ 3 մահ պատահեր է :
Իսկ այդ թուականէ յետոյ ոչ

մէկ դէպք չէ պատահած :

—Ակնայ ազգայնոց նպաստե-
լու նպատակաւ երկրորդ ան-
գամ ըլլալով Ռուսչուգի մէջ
փոքրիկ հանգանակութիւն մը
կատարուած է Տ. Հ. Բէնտոնեա-
նի ձեռամբ :

— Ս . Ծննդեան առթիւ Պոլսոյ
եկեղեցիներուն մէջ Ս . Էջմիա-
ծնայ գանձանակներէն սոլորա-
կունէն աւելի հաւաքի գոյացած
ըլլալով , պատրիարքարանը ան-
միջապէս վեհ . Կաթողիկոսին
զրկած է որ Տփղիս կը գտնուի եւ
որ եկեղեցական կալուածներու
դրամուէն ի վեր արտաքին նո-
ւիրատուութեանց կը կարօտի
վանքին անհրաժեշտ՝ ծախքե-
րուն բաւականութիւն տալով հա-
մար :

ԻՐԱՅԻՆՔԻ ՊԱՏԱՍԻԱՆՆԵՐԸ

Գիրք Ուղղորդութիւն — Մեզմէ գիրք
ուղղորդութիւնը դրամը եւ բոսթին ծախ-
քը կանխիկ զրկելու են . որովհե-
տեւ գիրքը համար ապստիկի հո-
շիւ չենք կրնար բռնել , մասնա-
ւանդ թէ ուղղած գիրքերէն չա-
տերը ուրիշներէ պիտի գնենք :

—ԽՈՍՏՄԵՍԱՆՆԵՐՈՒՆ— Ամա-
զլիսուն կամ տարեգլխուն վճարել
խոստացող ու ցարդ չը վճարող-
ներուն կը յիշեցնենք իրենց գը-
րաւար եւ բերանացի խոստումնե-
րը որոնց վստահելով սպասած
ենք մինչեւ այսօր :

ՄԵՐ ԳՈՐԾԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ

Ռուսմանիոյ Ամերիկայի եւ Ե-
գիպտոսի մէկ քանի քաղաքներու
մեր գործակալներէն կը խնդրենք
որ ինչ յանձնուած ցանկերու
հաշիւները զրկեն մեզ , որպէսզի
հասկնանք չը վճարողները եւ
ըստ այնմ վարուինք :

ՆԵՐՍԵՍ ՍՏՏԱՐԱԿԵՑԻ

(Արտատպուած ԱՍՁՄԱՎԵՊ հանդէսէ)

Օտուրից պատասխան ստացաւ , թէ
թագաւոր կայսրը ափսոսացել է , որ այդպէս
է անօրինակ . իսկ Վարանցովը նոյնպէս այդ
յայտնելով՝ պիտի էր ընդ նմին , թէ անա զէպ
ի Ձեզ է գալիս մեր երկուսին բարեկամ իշ-
խան Բարեառնոսկին եւ նա ունի կայսրից Ձեզ
բերելու հաճախան յանձնարարութիւն : Իշխան
Բարեառնոսկի նշանակուած է Կովկասի փո-
խարքայ եւ գալիս է Թիֆլիս , այցելու է
Ներսէս կաթողիկոսին եւ սա փոխադարձ գը-
նում է նորան : Մի քանի օրից յետոյ Բար-
եառնոսկին գործնալ հրաւիրու է Ներսէսին
իւր սօտ , եւ ինչ են խօսում — յայտնի չէ :
Եթէ հաւատարմ Սարգիս եպիսկոպոս Ջալալ-
եանցին , որ ներկայ է եղել . իբր թէ փո-
խարքան կաթողիկոսին ասում է . « Դուք նե-
ղութիւն մի կրէք դալ ինձ մօտ . ինչ որ
ինձ ասելիք ունենա՞ք յանձնեցէք Սարգիս եւ
պիսկոպոսին , թող նա գայ ձեր կողմից ինձ
յայտնի . այս է միայն , ինչ որ Սարգիս ե-
պիսկոպոսը ինձ ասել է . մէկ էլ այն , որ

իբր թէ Բարեառնոսկին ցոյց է տուել իրան թուղթն էր , որ ոչ ոքի չէր հաւատում ցոյց
Ս . Անդրէի շքանշանը , որ կայսրը յանձնած տալ կամ թողնել , որ ձեռք գրպանին : Նո-
է եղիլ Ներսէսին տալու . եւ նա փոխարքան լա մահից յետոյ կաթողիկոսական կայքի մէջ
մտադրութիւն ունեցել է Ներսէսին եւ իւր գտնուեց այդ թաղիկնակն : որ ես իսկոյն
ձեռքով ձգել շքանշանը նորա կուրծքը , Նոյն ճանաչեցի , բայց առանց թղթի : Սարգիս ե-
գիպտոս Ներսէսը վախճանուած է : Սարգիս պիսկոպոս Ջալալեանցը կաթողիկոսի մահուան
եպիսկոպոսը ինձ այս եւս ասել է . որ թէ որը Թիֆլիսում ցուցադրել էր Ներսէսի կայքը
նոյն երեկոյեան կաթողիկոսը կանչեց ինձ եւ ոստիկանութեան ներկայութեամբ : Երբ ինքն
երբ գնացի մօտ՝ նորան առաջ դրուած էր էլ Էջմիածին էր բերել Ներսէսի կայքը Սնո-
նուան շարքաթ , ինձ եւս հրաւիրեց շարքաթ խմել . Առաւօտուն կաթողիկոսին գտնում են
վախճանած գրիչը ձեռքին :

Ներսէս կաթողիկոսը թաղիկնակով փաթա-
թած մի թուղթ միշտ ծոցումն էր պահում
զղուչութեամբ . երբ շորերը փոխում էր . իւր
ձեռքով հանում չնում էր փաթոյթը սեղանի
վերայ եւ ոչ ոքի թոյլ չէր տալիս ձեռք
տալ . շորերը փոխելուց յետոյ դարձեալ ին-
քն իւր ձեռքով ծոցն էր դնում : Ինձ ամեն
բան հաւատում էր . բայց այդ փաթեթը թաղ-
կիկնակին թոյլ չէր տալիս ձեռք անդամ գիպ-
ցնել : Շատ անգամ պատահում էր , գանձա-
րանում փողը պակսում էր . երբ որ վանա
կան կառավարութեան փող պէտք էր լինում
լճի շինութեան եւ այլ ծախսերի համար ,
տալիս էր արկղի բանալին ինձ էլ , վանա-
կան կառավարութեան անդամներին էլ փող
որքան հարկաւոր էր վերցրել . միայն այդ

ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ ՍԱՐԳԻՍԻՆԵՆԸ

ՎԵՐՁ

ՀԱՎԱՏԻՍԱԹ

ԹԻԻՐՔԻ Ա

Եւթն վալիսի թէվիդ պէս իսթիքի իթմիլ տիր։ Եվթն տէն հաշարըմը իւզրէ Արապ- լարըն պէսիւք գրամը ըսեանտա օլուպ։ Սէնտո շէնրինի իսյլը կիւնտէն պէրու մահառէրէ իթմիլը տիր։

Պագտատան վէ սայիր նոգ- թալարտան մէղրիւր շէնրէ իմ- տատա եօլունըմըն թիւրք առ- քէրէրի եօլտո գալմըշլար։ Վիրա պունլարա մաաշ էօտէնիլ մէսիկի իչին իւրիւ կիթմէք իսթմէվէր իմիշ։ Վալիսին իս- թիֆտը տալի պու սէպէպլէրտէն իւրի կէրիշ զանն օլընրյօր։

— Պապը Ալի Մաքթիսիանըն 3 վիւլյէթլէրի իչին իսլահաթ- ճը 2 տէվլէթլէրէ պիր եէնի նօթա հաղըրմագտա օլարը Սթանպուլտան պիրիւրիւիշ տիր։

— Թիւրք հիւքիւմէթի ֆրան- սըղ պանքէրէրի իւէ 100 մի- լիան ֆրանկըք եէնի պիր իս- թիպրաղ իմզալմըշ ֆադաթ Սալթանըն իրօտէսի սուտըր իթմէմիշ օլմաղէ։ տահա թէ- պէտտիւլաթ վուգու պուլսադա զանն օլընրյօր։

— Սոն ֆուրթուսլարտան է- լէկրի էօնիւնտէ պիր չօգ քէօ- միւր մափունլարը զարգ վէ 200000 թօնօ քէօմիւր մահվ օլ- մըշ տըր։

— Սէլանիկէ եաղըն Մարվան ցի քէօյիւնտէ պիր ըսմ շէթաուր կիրուպ պուլկար քէօյիւլէրտէն 26 քիշի տաղա աշըմըշ վէ ան- լէրի դուրշունա տիւրի։ Պուլ- կալարտան 10 քիշի էօլմիւր 6' հարէլէնիւշ վէ տիկէրլէրիզաչ- մըշլար։ Պու վուգուաթ իւզէրի- նէ՝ ճիվար քէօյիւրին պուլկար- լարը Սէլանիկէ կիտուպ հիւ- քիւմէթին մահաֆադաուընը իս- թիւրհամ իթմիլըն։

— Մանսիւթըտան վէրիլէն մա- լիւմաթա պինտէն։ մէղրիւր վիւլյէթմտէ Բուլար վէ Պուլ- կարլար իւրտէ զուհուրա կէլ- մէսի մէօթէմէլ կէօրիւնէն գա- րըշլար։ Եւ հալտէ պիւթիւն վիւլյէթմտէ առլա էմիլիթ ու- սասիլիշ օլմալուպ հէր քէօին խէֆ ու էնտիշտէ պուլընտըղը Մա- նասիւթըտան պիր տիրիւիշ տիր։

ՏԱԽԻԼԻ

Տօպրիշ վէ Պալըղ գաղալա- րընտա 7 թիւրք մէքթէպլէրի մէտրիֆ գանուսնամէսինէ մու- խալիֆ հալտէ պուլընտըղա- րընտան աօլալը՝ էնտէքթօրըն րարօրթը իւզէրինէ մէտրիֆ

նէլարէթինին էմրի իւզգանուըն 5 ինճի պէնտի ահքեամընճա գաթաուրմըշ տըրլար։

— Պուրկաղ վէ Ահեօլու գա- զալարընտա ալթը ըսմ մէք- թէպլէրինին մէմուրլարը էնա- րէքթօրըն թալիւլաթընտ քէա- յէթ իթմէտիքլէրի սէպէպլէ գանուըն 102 պէնտի ահքեա- մընճա քէզա գաթանմըշ տըրլար։

— Մէտրիֆ նէգաթէթինտէն էնտէքթէօրլէրէ կէօնտէրիլին եէնի պիր էմիլնամէ իւզրէ պիւթիւն խուսուսի մէքթէպլէ- րին տալիլի գանուսնամէլէրի վէ քօրօրմուրը էնտէքթօրա թափաթի օլընճադ տըրլար։ կէչէն հաթիթա շէնրիլիզաէ եան- մըշ օլան ըսմ գըղ մէքթէպլինին եէնիտէն ինչաաը իչին տէր հալ իանէ տիթիթէրի աշըլարադ 2-3 կիւն զարթընտա 40000 ֆր- գատար պիր մէպալ թօրլանը- մըշ տըր։

ԲԱՍԻՍԱ

Ի Խ Թ Ի Լ Ա Լ

Սոն թէլէկրաֆարտան անլա- շըլարը իւզրէ։ Բէթէրպուրկ իսթիլալը աքէր թարաֆընտան աթէշ գուլվէթի իւէ պատըրը- մըշ տըր։ կէչէն ճուսա էրթէսի աղալմը Չարքօ Սէլտա թէճէմ միւ օլընան ֆէվգէլատէ մէճիւ- տէ վէրիլէն սոն գաթար իւզրէ՝ քաղար կիւնիւ նիւմայիշէրիին գըշ սէրալընա տօղրու հորէքէ- թի հէր նօթթատան աթէշլէ կէ- րի սիւրիւլմիւշ վէ պիւթիւն կի- ճէ նէվա սահիլլէրինտէ սիւահ սէսլէրի տէվամ իթմիշ։ 46000 քիշի հարէլի վէ էօլիւ տիւշմիւշ վէ սաղ գալանլար տաղըմըշ տըրլար։

Հիւքիւմէթին վատը խի- լաթընա օլարադ։ իշէրիլէրին հէյէթի մուրախասէսի տալի Չարտան գապուլ օլընմալըշ վէ զատտարանէ սուրէթտէ ֆադիր էնալի գըրըմըշ վէ թէշվիք- ճիլէրին էքսէրիսի վէ բարա Կալունի սագլանմըշլար։

Բէթէրպուրկտան ալընան 13 յունլար թարիլիլի թէլէկրաֆա պինտէնկաղէթալարքաղարթէ սի կիւնիւ նէշր օլընմայա պաշ- լայաճաղար։ իշէրիլէր տալի օլ կիւնիւ իշէ սիւլիւք իտէճէք- լէր զանն օլընրյօր։

Բէթէրպուրկ իսթիլալը Բօ- լօնիտա տալի իսթիլալա մա- հէլ վէրմիշ տիր։ Վարշալատա 50000 իշէրիլէր թալիլի մէշ- զուլիլիլի իթմիլլէր-Բօլաթլար ու- մուէն գըլամտա օլուպ պու ֆրրաթտան իսթիֆատէ իթ- մէք իսթէյօրլար։ Բօլաթ [էն] իսթիլալ շիւքթէթինին գատա- սընտա 15 միլիոն ֆր նաղըտ ագճէ մէվճուտ ըմըշ։

— «Պէրլինէր թալէպլատա» Բէթէրպուրկտան պա թէլէկը- րաթի իշար օլընտըղը իւզրէ։ Բօրէտօնօպէվ զէնրլէմիշ օ- լուպ։ էօլիւմ ըստթէլէրինտէ պուլընըր ըմըշ։

— Ֆիլիստինիանըն պիր չօգ շէնրլէրինտէ տալի իսթիլալ վուգու պուլմաշ օլարըղ խու- սուսի մէքթուպլարլէ պիւլի- րիլիյօր։

— Մօսկուա 13 յունլար— «Երաթալարտա իշ թալիլ օլընմըշ տըր։ թալիլի մէշղու- լիլիլի կիլիսիքճէ պէօյիւմէքտէ- խաղալար 3000 նիւմայիշ- ճիլէր իւզէրինէ աթէշ իտէրէք- չօղարընը եարէլտիլէր։»

— Բէթէրպուրկ — «24 սաաթ զարթընտա իշէ պաշալմայան իշէրիլէրին մէմէքթէլէրինէ եօլ- լանըլաճաղարընը հիւքիւմէթ իլան իթտի։»

— Կաղէթալարըն միւտրիլէ- րի տալիլիլի նաղըրը քէնս Սվիտտօրլա Միլիթի իլէ միւ- լապաթտա պուլընարադ։ անա թաղաթի իթտիքլէրի րարօթլէ յունլար 9 տա վուրուլուպ էօլիւ վէ հարէլի տիւշէնլէրին մըգ- տարը 45000 քիշի օլարըղընը կէօթէրմիլլէր։

Մ Ո Ւ Հ Ա Ր Է Պ Է

Բէթէրպուրկ 13 յունլար — Դա- յէթաթ կէօրէ։ Մանչուրիա իքին- ճի օրտուսընըն գօմանտանը ժէ- նէրալ Կրիլէնպէրկ պէօյիւլ թէ- լէֆիաթ վէրմիշ։ Պու հաւատիս իշթիլալթլէ գաղու օլընրյօր։ Բէզա տիկէր պիր շայէթաթ պի- նաէն։ ամիւրալ Բօթէսթվէնսքի պիր դաշ ճաթօն վարօրլարընա գարըլ պէօյիւլ մուվաֆաղիլլէթ- տէ պուլընմըշ ըմըշ։ (Պուսու տէ իշթիլալթլէ օղուալը)

Երաթալէ մէյտանրնտա է- հէմիլլէթլէ շայան վուգուաթ ի- շիլիլմէտի։ Երաթալէ ճիվարըն- տա պիր գաշ սփաղ միւտաթէմէ- լէր վուգույա կէլմիշ ֆիտտէ է- հէմիլլէթիլ տիւրէր։

ԻՄԻԹԷՆԷՎԻԷ

Եւնանիտանըն թէսալիա գը- թաթընտա շէտիա զէրգէլէր վուգու պուլուպ Այիա շէնրի ճիվարընտա պիր չօգ քէօյիլէր պիւթիւն պիւթիլիլ խարապ օլ- մուշ տըր։

— Հըլ վազաաթընտան տօլալը թալիլի օլընան պէյն էլ միլէլ Հաթէմ հէյէթինէ շահաթթ ի- շիւն ճէլպ օլընան 12 պալըգ- ճըլարը Բուս էսրիօնլարը ըրը- վաթլէ քէնտիլէրինէ ճէլպ իթ- մէք իսթէմիլլէր իստէ։ օն- լար քէտա էյլէմիլլէր։ Եւ հա- տէ Բուսլար տալալը զալպ իտէ- ճէքլէր կէօրիւնիյօր։

— «Թուրնալըն քէվալէթի իւզրէ։ Ֆրանսանըն Ռիքաուր քէօյիւնտէ 17 հաշընտա պիր կէնճ սարա իլլէթինէ միւլաթէ- լա օլարադ։ նալիւհաշան տիւշիւպ էօլիւ հալինտէ պիւհաշ գաշլըշ օլմաղլէ ագրապալարը գալթիլէն էօլմիւշ զանն իտէքէքանը տէ- ֆըն իթտիլիլլէր։ Իւշ կիւն սօնրա տիկէր պիր էօլիւ իչին եաղընտա մէղար աշըլարըլը էնտաթէ էէր ալթընտան սէս իշիլիլիլի։ Պէլէալիլէ մէմուր- լարը կիտուպ մէղրիւր կէնճին մէզարը աշալարընտա էօլիւ եա- նա տէօնիւշ վէ բարմագլարը քէմիլիլիլ հալտէ պուլուրլար։

ԹԻԻՆՃՃԱՐԻՑԷ

Table with 2 columns: Item description and Price/Value. Includes items like ԳԱՌՆԱ, ԶԱԽԻԷ, ԳՈՒՂՏԱՅ, ԳԱԿՈՆ, ԲԱՐԱԿԱ, ԲԱՐԱԿԱ, ԳԱԿՈՆ.

Table with 2 columns: Item description and Price/Value. Includes items like ԲԱՐԱԿԱ, ԵՆՈՒԼԱՅԱՐԱԿԱ, ԳԱԿՈՆ, ԳԱԿՈՆ, ԳԱԿՈՆ, ԲԱՐԱԿԱ, ԳԱԿՈՆ, ԳԱԿՈՆ.

ՍԱՐԱԿԱԿԷ

Table with 2 columns: Item description and Price/Value. Includes items like ԵՆՈՒՂՏՈՆ, ՕՍԻ, ԼԻՐԱՐ, ՊԵՂԱԿԷ, ԳԱՐՆԱ, ԵՆՈՒՂՏՈՆ, ԵՆՈՒՂՏՈՆ, ԵՆՈՒՂՏՈՆ, ԵՆՈՒՂՏՈՆ, ԵՆՈՒՂՏՈՆ.

ԱՂԻ

Table with 2 columns: Item description and Price/Value. Includes items like Տ. Տօք, ԹՊՐՈՒՆԱՆ, ՎԻՐՅԱԿԱՆԱ, ԳԼԱ, ԳՈՂԱՔԱ, ԿԱՍՏԱՆՈՒՄ, ԼԻ, ԵՆՈՒՂՏՈՆ, ԿԵՆՅԱՆԻ, ԵՆՈՒՂՏՈՆ, ԵՆՈՒՂՏՈՆ, ԵՆՈՒՂՏՈՆ.

Одговорилъ А. Курбетянъ, печатница — «Влажность», Варна